

ISTRAŽIVANJE O STANJU KORUPCIJE U RH

preliminarni rezultati

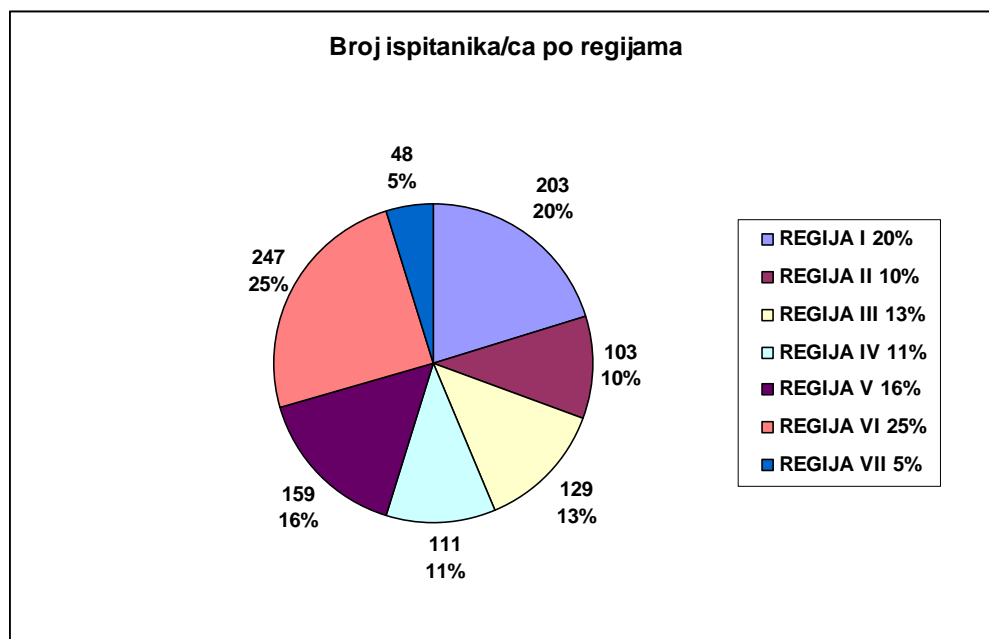
Istraživanje o stanju korupcije u RH provela je mreža nevladinih udruga za borbu protiv korupcije BURA te Centar za građanske inicijative, Poreč (za područje Istre).

Organizacije-članice BURE su:

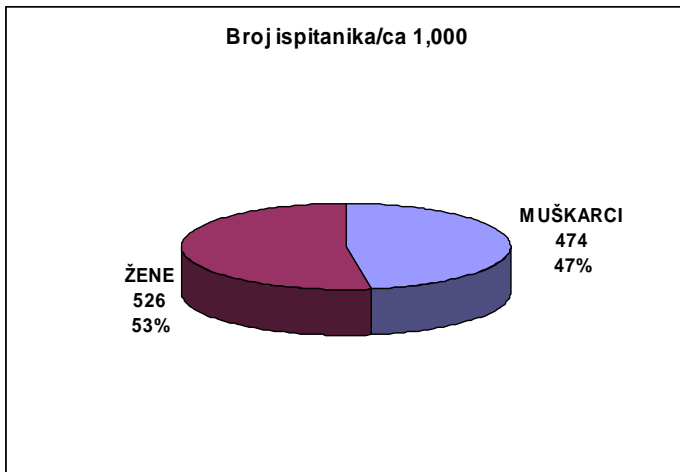
1. Akcija za civilnu transparentnost, Čakovec
2. Dalmatinski odbor solidarnosti, Split
3. Partnerstvo za društveni razvoj, Zagreb
4. Pokretač, Korenica
5. Projekt građanskih prava, Sisak
6. Udruga Zora, Čakovec
7. Udruga za razvoj civilnog društva i promicanje ženskih prava "Domine", Split
8. Udruga žena Vukovar
9. Ženska grupa Korak, Karlovac
10. Ženska udruga Izvor, Tenja

Istraživanje je provedeno na području cijele Hrvatske na uzorku od 1,000 ispitanika/ca. Za potrebe istraživanja, teritorij Hrvatske podijeljen je u 7 regija:

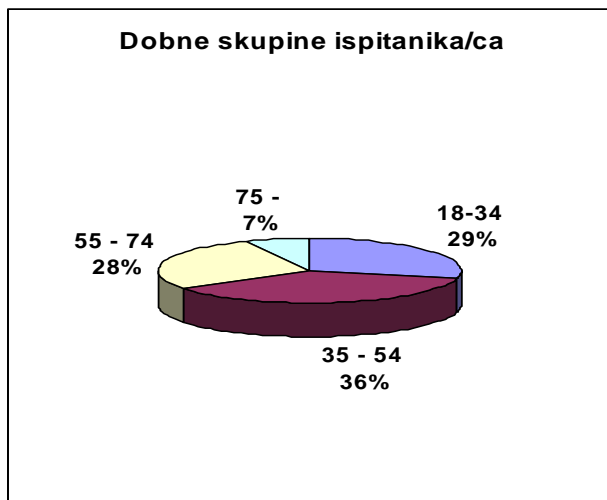
Regije	Regija I Dalmacija	Regija II Karlovac, Primorje	Regija III Sjever	Regija IV Posavina	Regija V Slavonija Virovitica	Regija VI Zagreb	Reg VII Istra
županije	Ličko-Senjska Zadarska Šibensko- kninska Splitsko- dalmatinska Dubrovačko- neretvanska	Karlovačka Primorsko- goranska	Krapinsko- zagorska Varaždinska. Međimurska Koprivničko- križevačka	Sisačko- moslovačka Bjelovarsko- bilogorska Brodsko- posavska	Virovitičko- podravska Požeško- slavonska Osječko- baranjska Vukovarsko- srijemska	Zagrebačka Grad Zagreb	Istarska

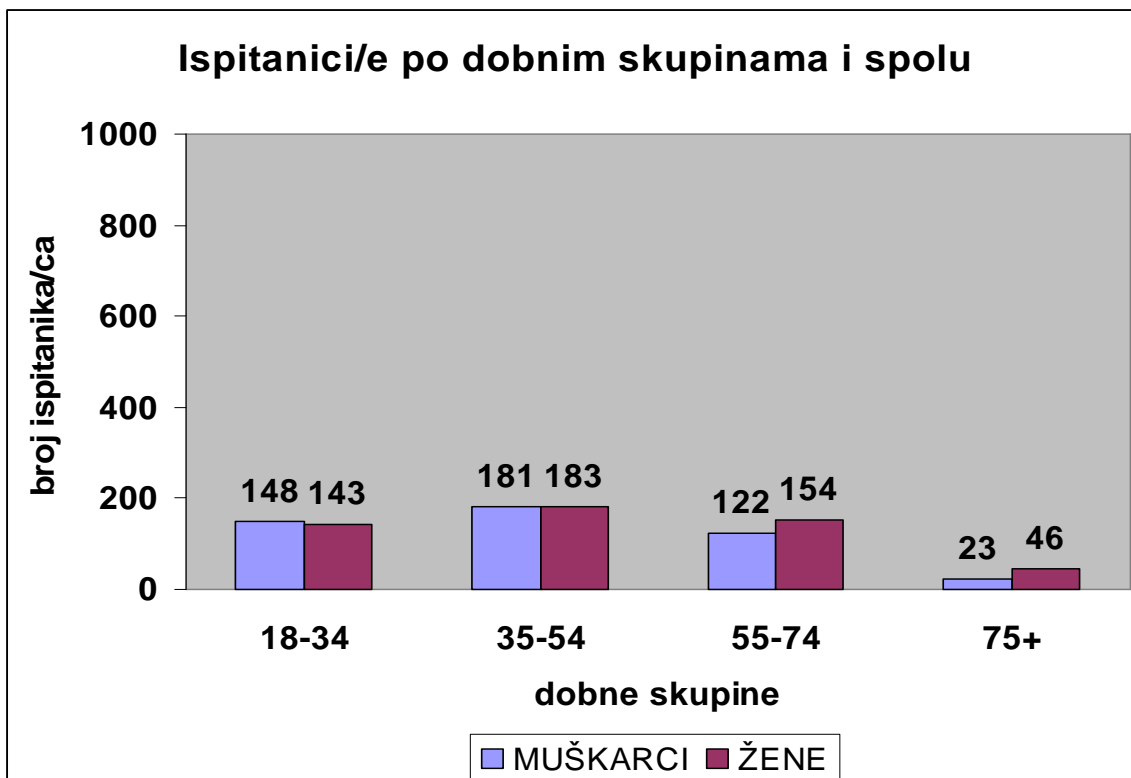
Uzorak ispitanika/ca sačinjen je prema podacima Državnog zavoda za statistiku (broj stanovnika/ca regija, njihova dob i spol). Podjela po spolu izgleda ovako:

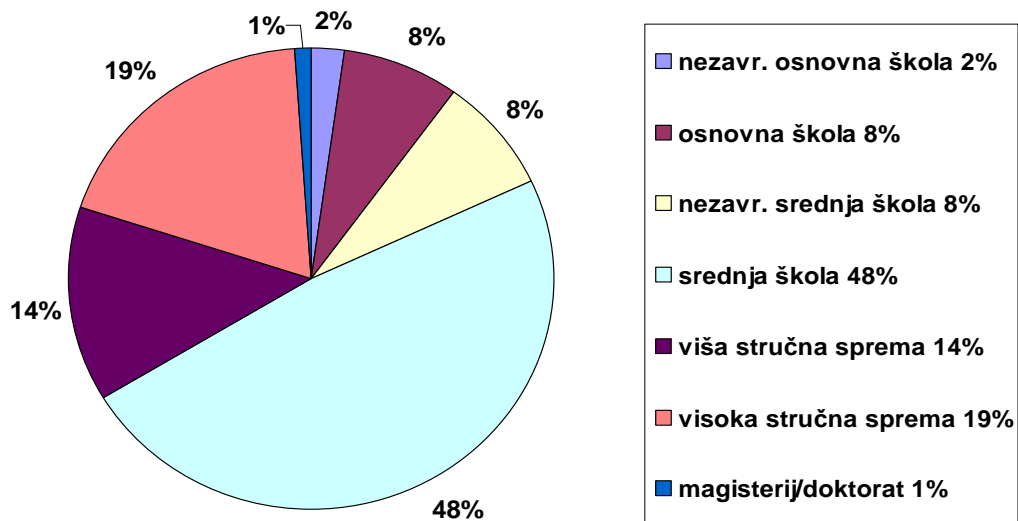
Ispitanici su podijeljeni u 4 dobne skupine:

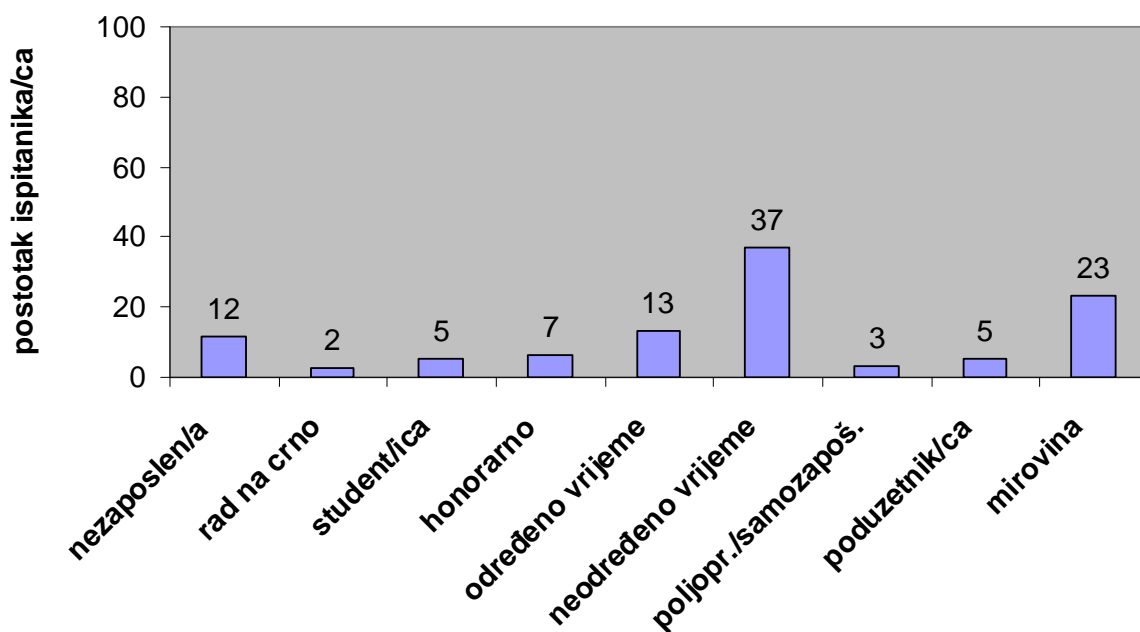
Podjela po spolu i dobnim skupinama:

Stupanj obrazovanja ispitanika/ca

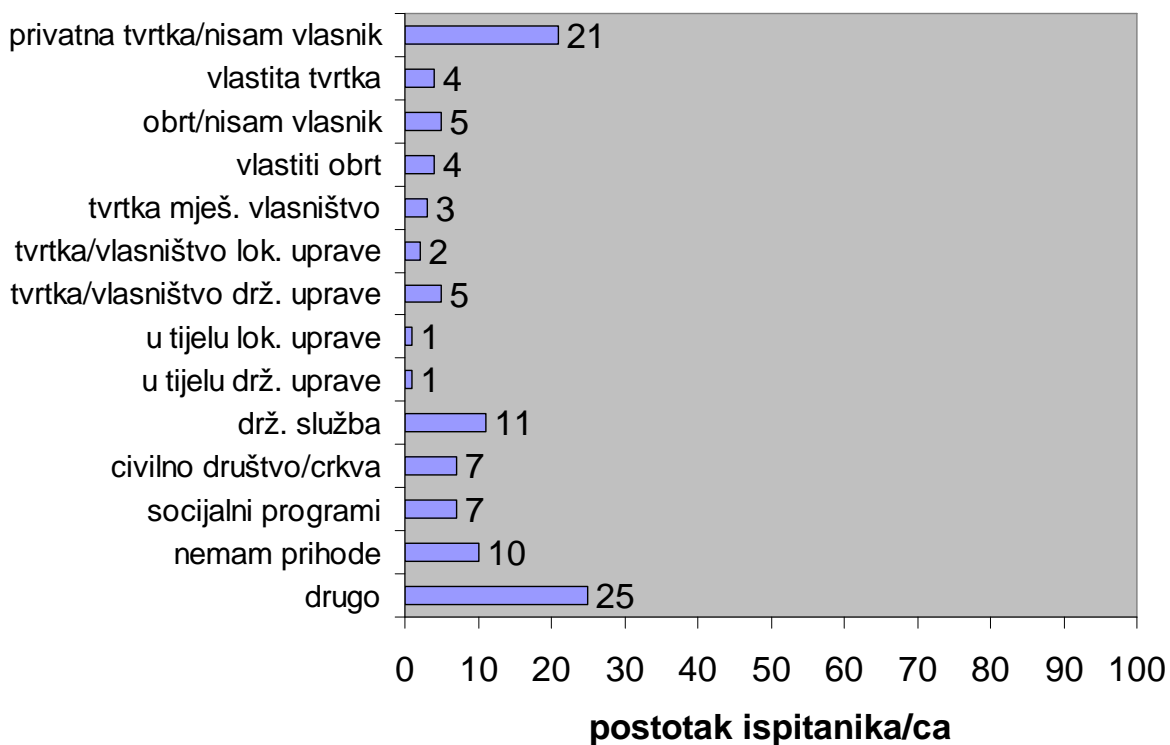

Radni status ispitanika/ca (u %)

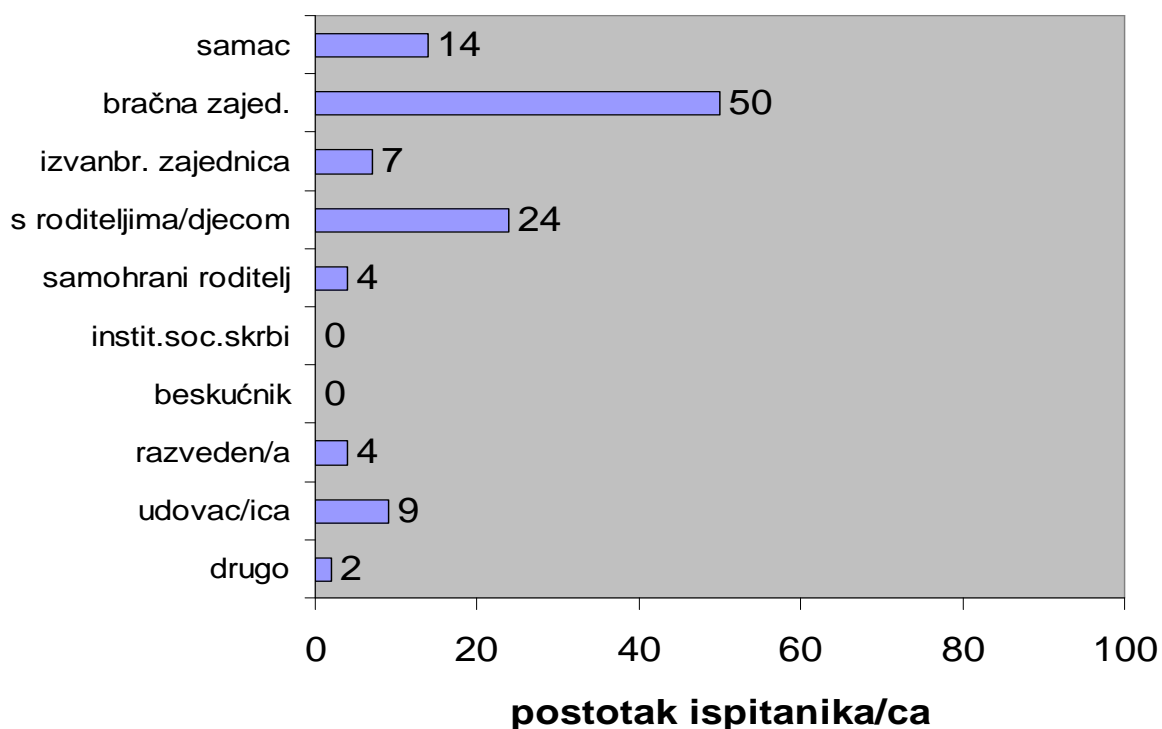
Radni status ispitanika/ca: navedeni postoci se ne mogu zbrajati jer su ispitanici imali više mogućih izbora pri odgovoru na ovo pitanje.

Izvor prihoda ispitanika/ca (u%)

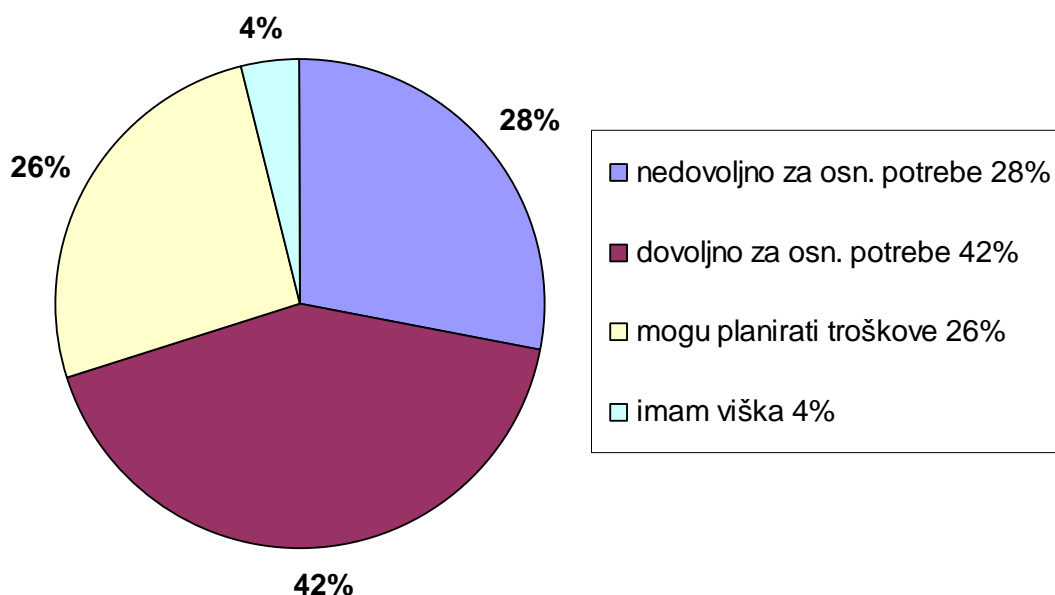
Izvor prihoda: navedeni postoci se ne mogu zbrajati jer su ispitanici imali više mogućih izbora pri odgovoru na ovo pitanje.

Obiteljski status ispitanika/ca (u %)

Obiteljski status: navedeni postoci se ne mogu zbrajati jer su ispitanici imali više mogućih izbora pri odgovoru na ovo pitanje.

Materijalni status ispitanika/ca - prihodi

Materijalni status ispitanika/ca: 28% ispitanika/ca izjavilo je da ne prihoduje dovoljno za pokrivanje osnovnih potreba, 42% ispitanika/ca izjavilo je da prihoduje dovoljno za osnovne potrebe ali si ne može priuštiti nepredviđeni/neplanirani trošak. Možemo zaključiti kako je 70% ispitanika neposredno ugroženo koruptivnim ponašanjem, tj. ostvarivanje njihovih prava bit otežano ili ponekad nemoguće u određenim segmentima. Budući da je uzorak ispitanika/ca nacionalni, te budući da je izbor ispitanika/ca bio slučajaj, možemo smatrati da 70% građana RH ne može podnijeti eventualni dodatni „trošak korupcije“ pri ostvarivanju svojih prava.

Što građani/građanke smatraju korupcijom?

NAJČEŠĆI ODGOVORI „DA“	%
Kada predstavnici/e državnih tijela toleriraju aktivnosti organiziranog kriminala u zamjenu za novčanu vrijednost ili protuuslugu	96,21
Kada odgovorna osoba u tijelu javne vlasti od mene traži protuuslugu ili novac za pozitivno rješenje mog predmeta	94,71
Kada liječnik ili liječničko osoblje primi novac ili drugu vrijednost ili protuuslugu za izvršenje usluge liječenja u javnoj zdravstvenoj ustanovi	94,61
Kada mi osoba koja ima pristup podacima tijekom prikupljanja ponuda u javnom nadmetanju ponudi informacije o konkurenciji u zamjenu za novac ili drugu vrijednost	93,91
Kada sud u zamjenu za materijalnu korist donese presudu koja nije utemeljena u zakonu	93,71
NAJČEŠĆI ODGOVORI „NE“	
Kada zaposlenik/ca u javnoj administraciji primi mali poklon za pravovremeno rješavanje mog predmeta sukladno zakonu	27,64
Kada odgovorna osoba zaposlena u tijelu javne vlasti odugovlači s odlukom u mom predmetu	23,85
Kada se na posao u tijelu javne vlasti primi osoba koja je iste stranačke pripadnosti kao i stranka na vlasti	22,75
Kada se bojim prijaviti korupciju zbog straha od odmazde	16,87
Kada kod javnog natječaja dođem do odgovorne osobe u tijelu javne vlasti i	16,67

dobijem informacije o drugim natjecateljima	
NAJČEŠĆI ODGOVOR „NE ZNAM“	
Kada podaci prikupljeni putem obavještajnih službi završe na novinskim naslovnica	14,57
Kada se sustavi obavještajnih službi koriste za denunciranje političkih protivnika	14,47
Kada mi nije dostupna informacija što su obaveze tijela javne vlasti pri odlučivanju u mom predmetu i koji su koraci koje tijelo javne vlasti mora poduzeti u svim sličnim predmetima	12,48
Kada se dužnosniku tijela javne vlasti ili osobi koja je zaposlena u nekoj od državnih službi (zdravstvo, školstvo, soc. skrb, policija itd.) oprost kršenje zakona zbog toga što je „dobra osoba“ ili je priznata kao stručnjak/inja u svom području	12,38
Kada kod javnog natječaja dođem do odgovorne osobe u tijelu javne vlasti i dobijem informacije o drugim natjecateljima	10,78

Ispitanic/e su odgovarali na 38 pitanja s opcijama DA, NE, NE ZNAM

Pitanja 11-36 Nacionalni uzorak:

Na pitanje ima li i koliko korupcije u sljedećim institucijama ispitanici/e su odgovorili na sljedeći način. Pri izboru odgovora na skali postavljeni su samo ekstremi (**1 – korupcije apsolutno nema i 10 korupcija je osnovno pravilo ponašanja, to jest jedini način da nešto dobijete**).

Kategorije za ocjenjivanje definirane su prema Projektu praćenja i dokumentiranja korupcije udruge Partnerstvo za društveni razvoj, tj. prema prijavama građanki i građana u posljednje 3 godine. Institucije su određene prema frekvenciji prijavljivanja sumnji u korupciju (3 i više prijava/pritužbi) te prema nazivima za institucije koje građani najčešće koriste pri prijavljivanju sumnji. Iz tog razloga, neki od naziva u upitniku ne odgovaraju stvarnim i punim nazivima institucija. U budućim istraživanjima i mjerenjima (planirana mjerenja su jednom godišnje), prema navedenom principu institucije mogu doći na listu za ispitivanje javnog mnijenja ili „ispasti“ s nje.

Nacionalni uzorak pokazuje da veliki broj institucija ima vrlo visoku ocjenu, to jest indeks korumpiranosti.

Čak 11 institucija/tijela ima indeks korumpiranosti (prema percepciji građana/ki) veći od 7, što možemo smatrati vrlo lošom ocjenom. Dakle građani/gradanske smatraju da je korupcije najviše:

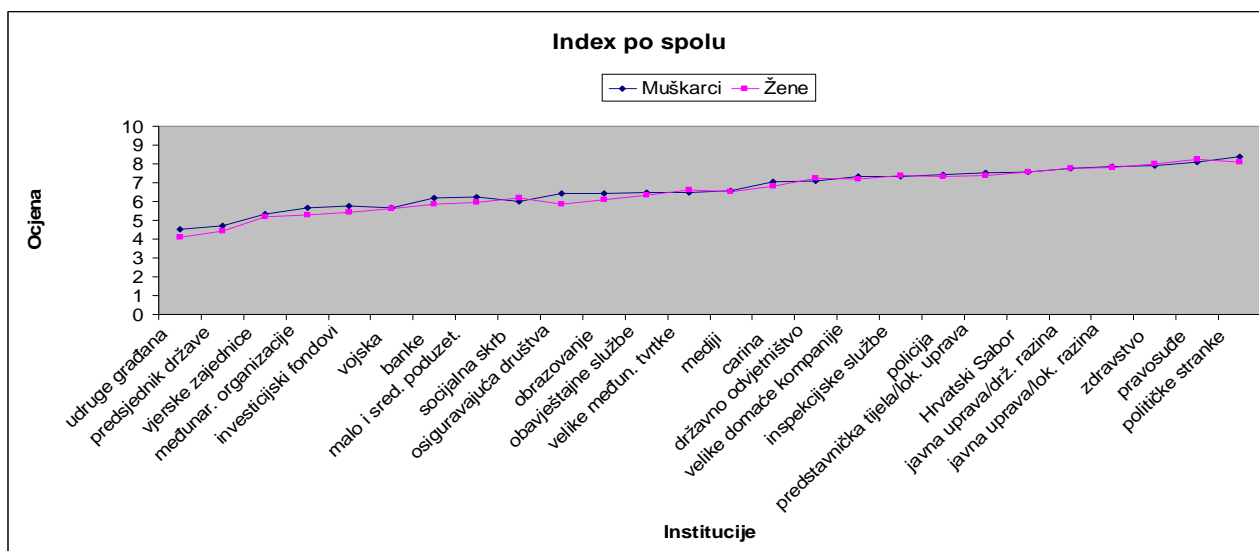
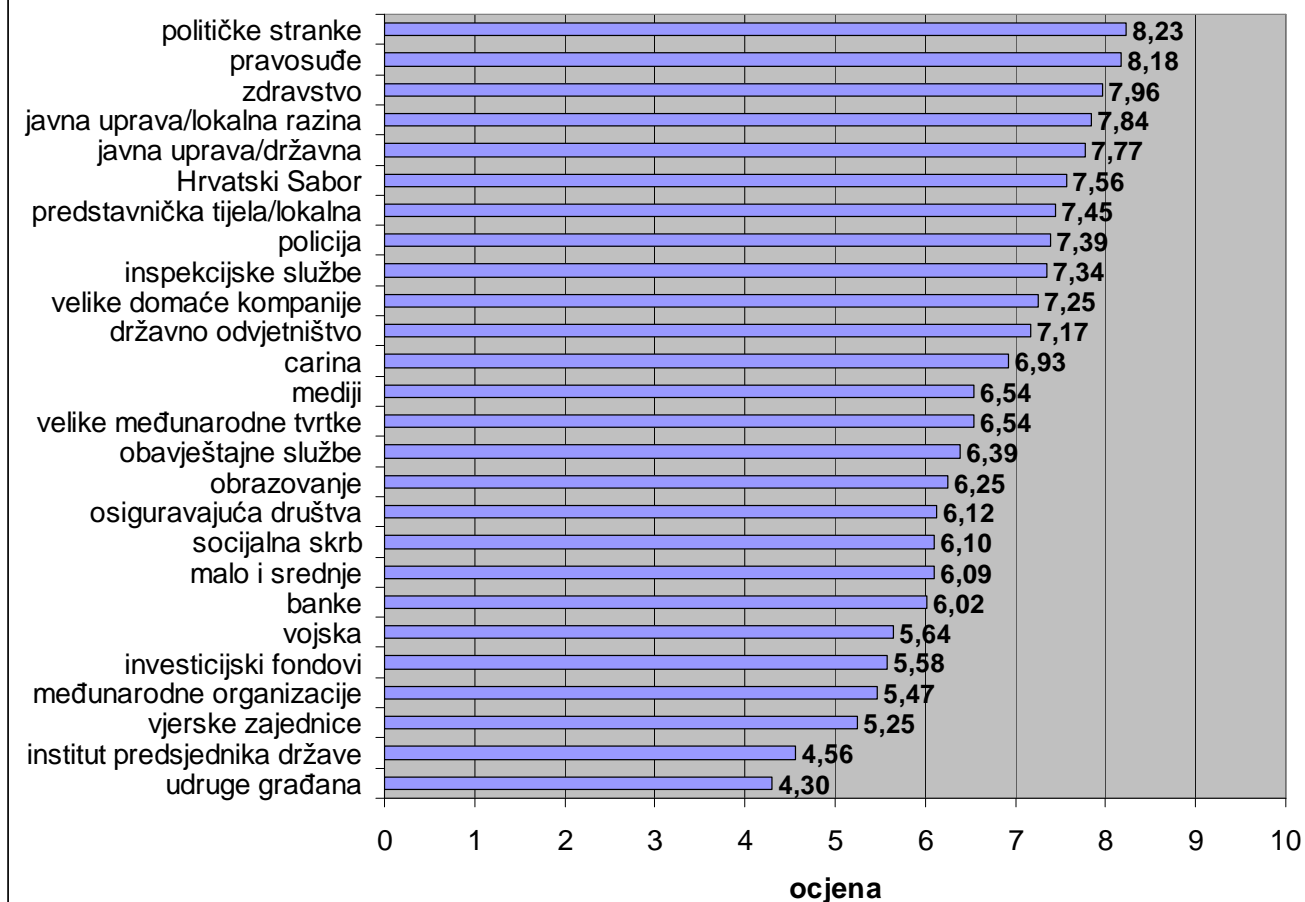
1. Političke stranke	8,23
2. Pravosuđe	8,18
3. Zdravstvo	7,96
4. Javna uprava/lokalna razina (gradska i općinska poglavarstva)	7,84
5. Javna uprava na državnoj razini (Vlada RH)	7,77
6. Hrvatski Sabor	7,56
7. Predstavnička tijela na lokalnoj razini (gradska i općinska vijeća)	7,45
8. Policija	7,39
9. Inspeksijske službe	7,34
10. Velike domaće tvrtke	7,25
11. Državno odvjetništvo	7,17

Prema percepciji ispitanika samo u 2 kategorije su institucije ocijenjene sa ocjenom manjom od 5 a to su **udruge građana (4,30) i predsjednik države (4,56)**.

U sredini ljestvice su : vjerske zajednice (5,25), međunarodne organizacije (5,47), investicijski fondovi (5,58), vojska, banke, malo i srednje poduzetništvo, socijalna skrb, osiguravajuća društva, obrazovanje, obavještajne službe, velike međunarodne tvrtke, mediji (6,54) te carina sa (6,93).

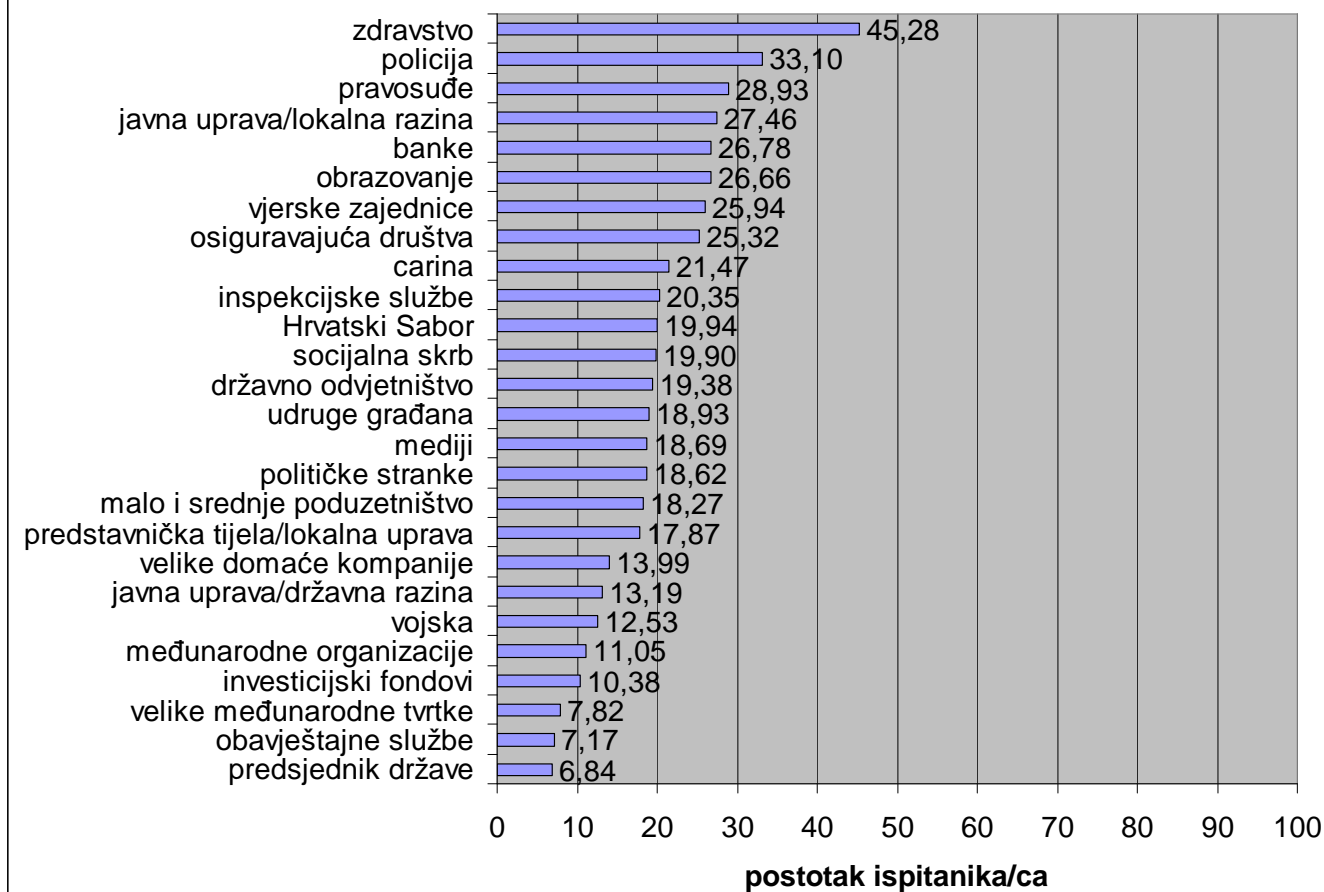
Važno je naglasiti da se većina institucija koje bi trebale nositi sustav borbe protiv korupcije (političke stranke, Sabor i Vlada- kreiranjem političke volje), pravosuđe, policija državno odvjetništvo i inspeksijske službe kao neposredna izvršna tijela vlasti; te tijela lokalne vlasti i zdravstvo kao institucije u okviru kojih građani najčešće ostvaruju svoja neposredna prava - nalaze se u području visoke percepcije korupcije.

Indeks korumpiranosti

Rezultati na nacionalnoj razini ne pokazuju bitnu razliku u percepciji korupcije između muškaraca i žena.

Percepcija temeljena na iskustvu (u %)

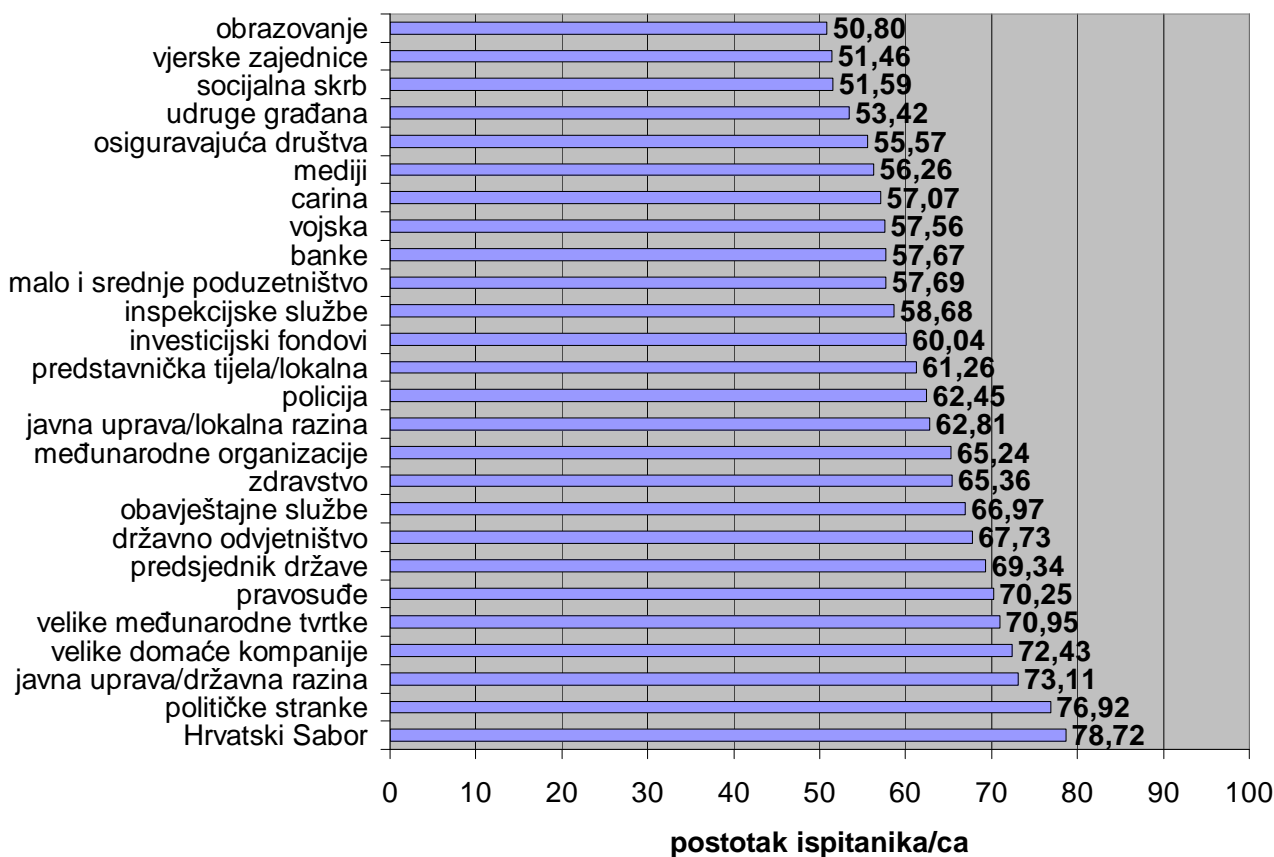

Na čemu temeljite svoj stav?

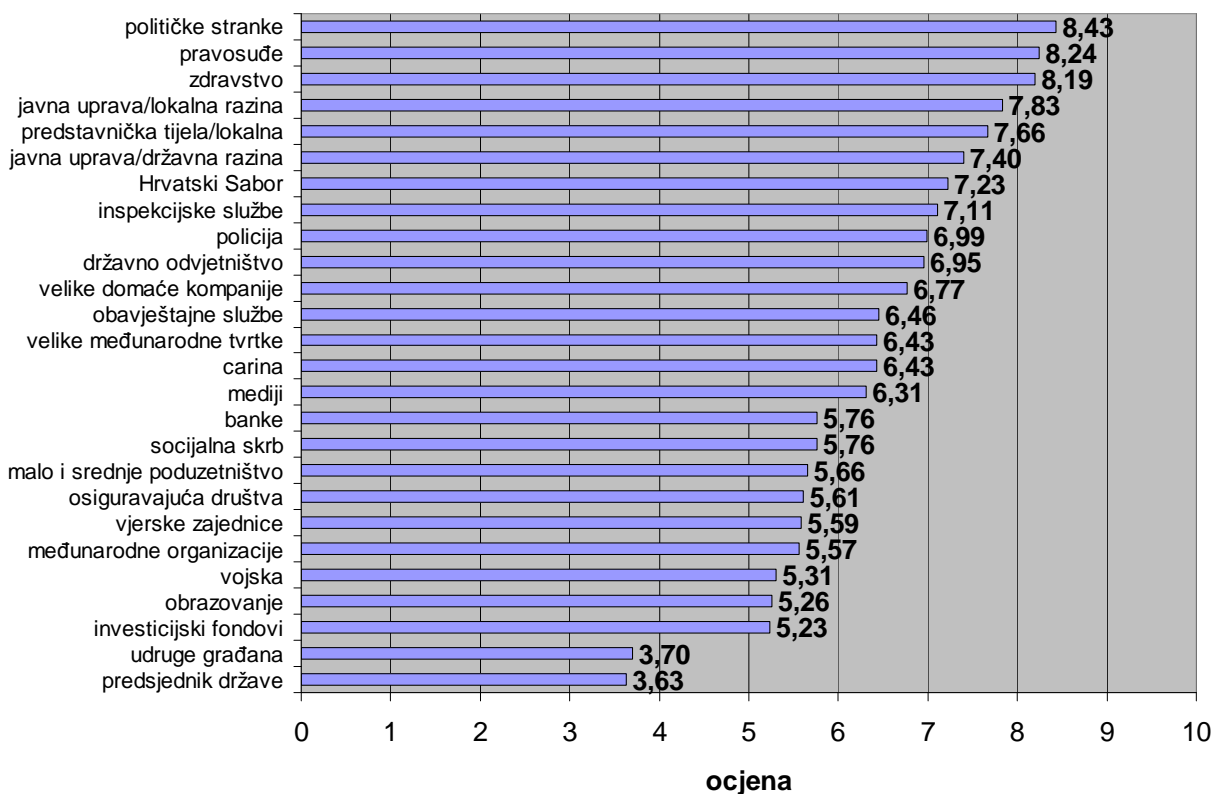
Odgovor p.5 u svim pitanjima od 11 – 36 - „Svoj stav temeljim na vlastitom iskustvu/slučaju“ (kao odgovor na popratno pitanje uz pitanja 11-36): iz odgovora na pitanja od 11 do 36 vidljivo je da osobno iskustvo u kategorijama *zdravstva, policije, pravosuđa i javne uprave na lokalnoj razini* najviše utječe na kreiranje indeksa korumpiranosti. Osobno iskustvo najmanje utječe na kreiranje stava građana o *predsjedniku države, obavještajnim službama, velikim međunarodnim tvrtkama te investicijskim fondovima*.

Odgovor p.5 u svim pitanjima od 11 – 36 - „Svoj stav temeljim na informacijama iz medija“: Iz odgovora na pitanja od 11 do 36 vidljivo je da najviše građana svoj stav o razini korupcije u institucijama temelji na medijskim izvješćima u kategorijama: *Hrvatski Sabor, političke stranke i javna uprava/državna razina (Vlada RH)*. Istovremeno medijska izvješća najmanje utječu na kreiranje stava u oblastima *obrazovanja, vjerskih zajednica, socijalne skrbi i udruga građana*.

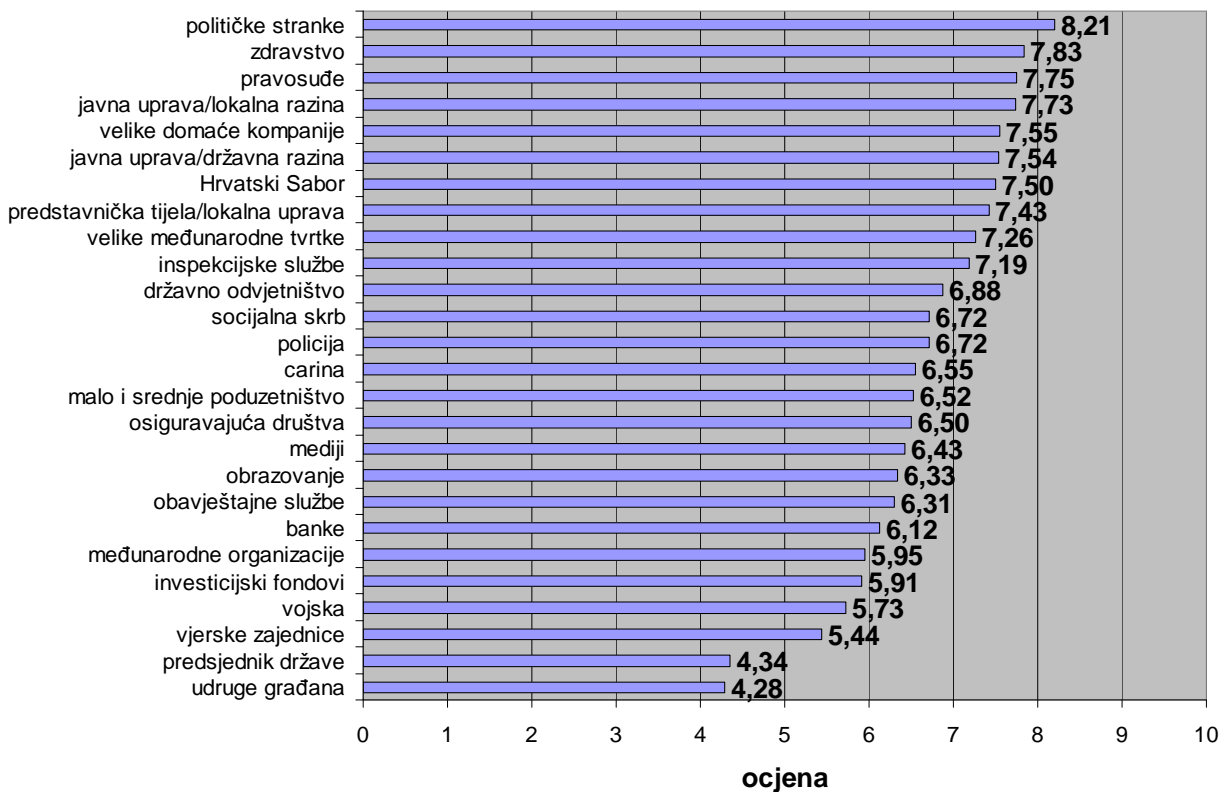
Percepcija na temelju medijskih izvješća (u %)

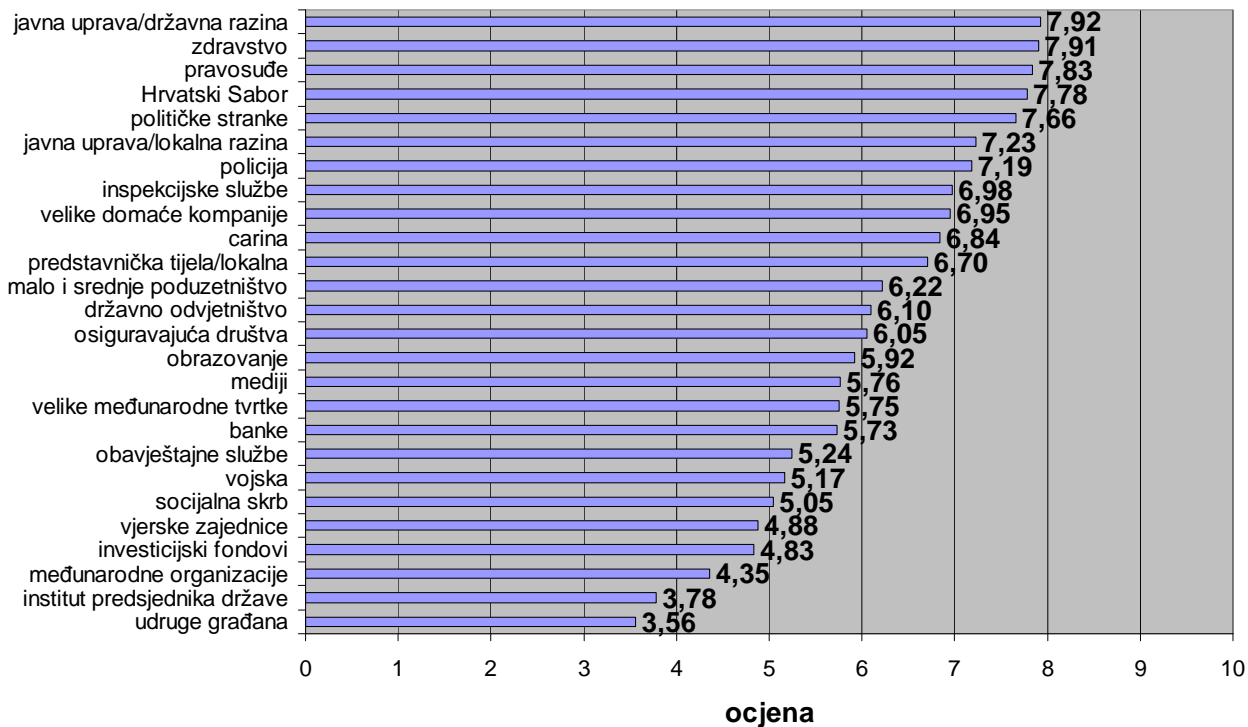
Indeks korumpiranosti - Regija I

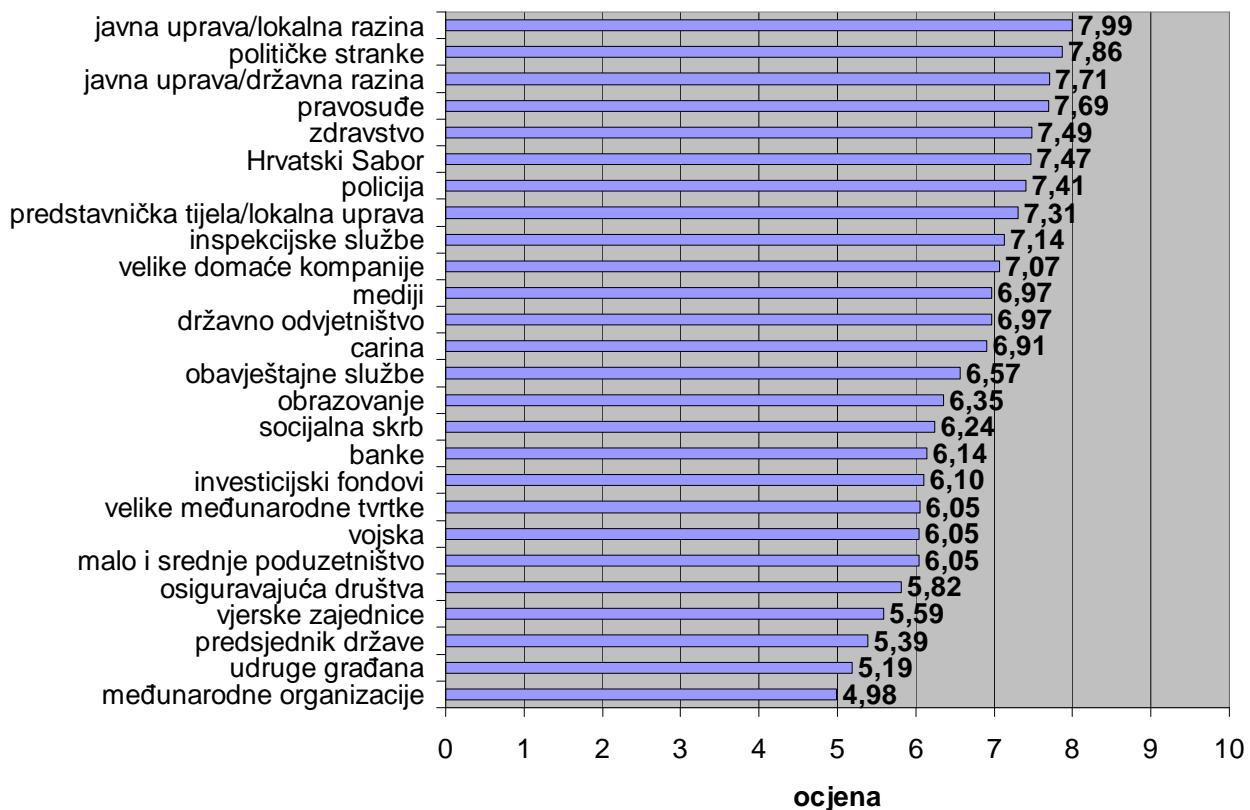
Indeks korumpiranosti - Regija II

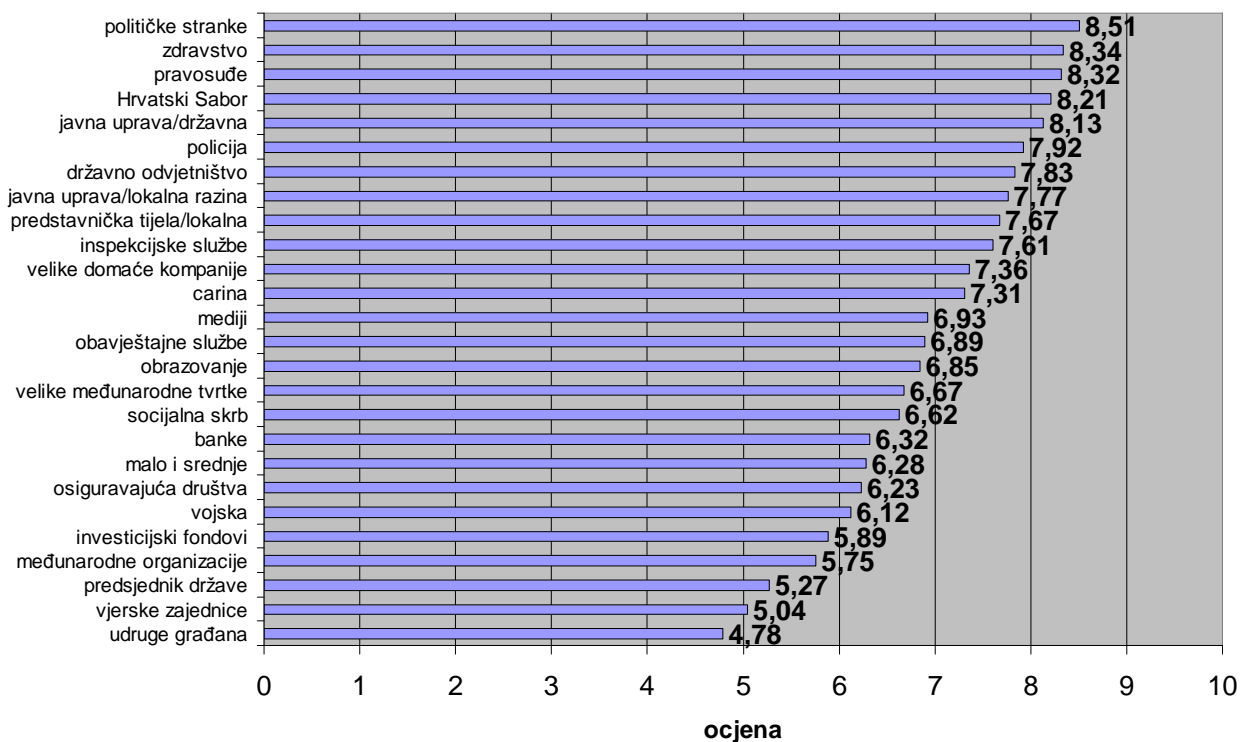
Indeks korumpiranosti - Regija III

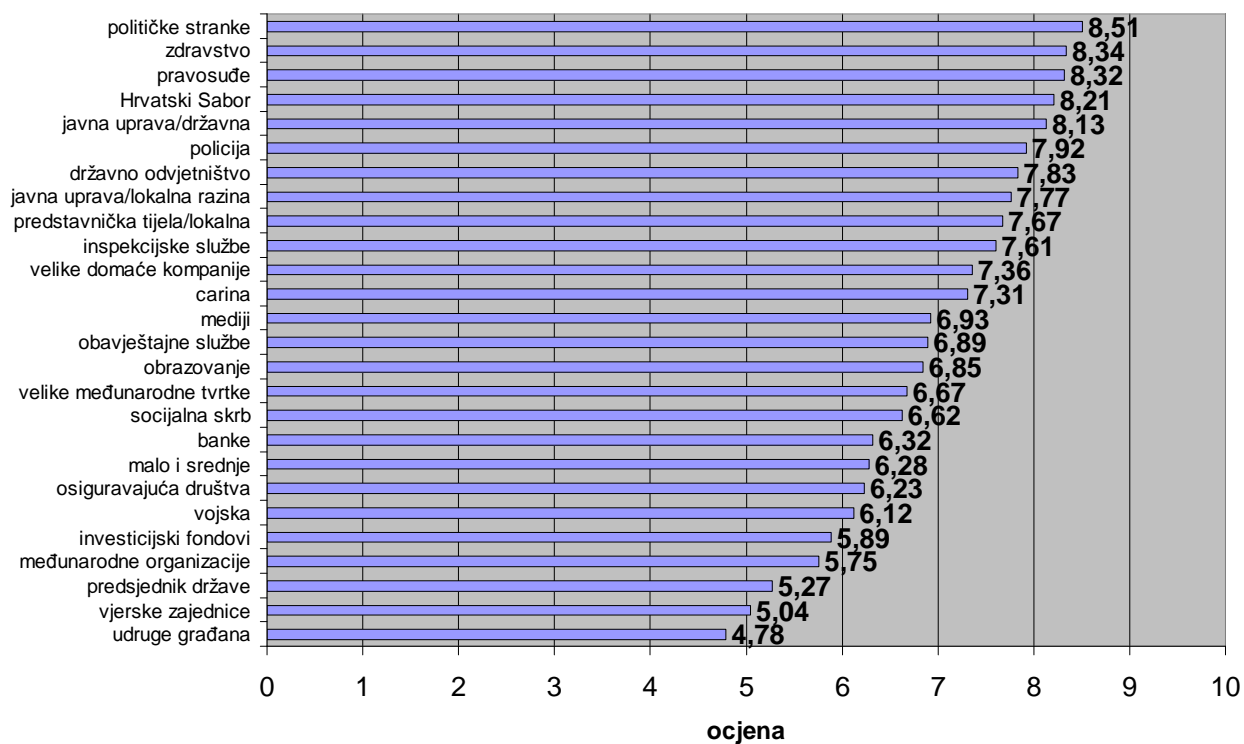
Indeks korumpiranosti - Regija IV

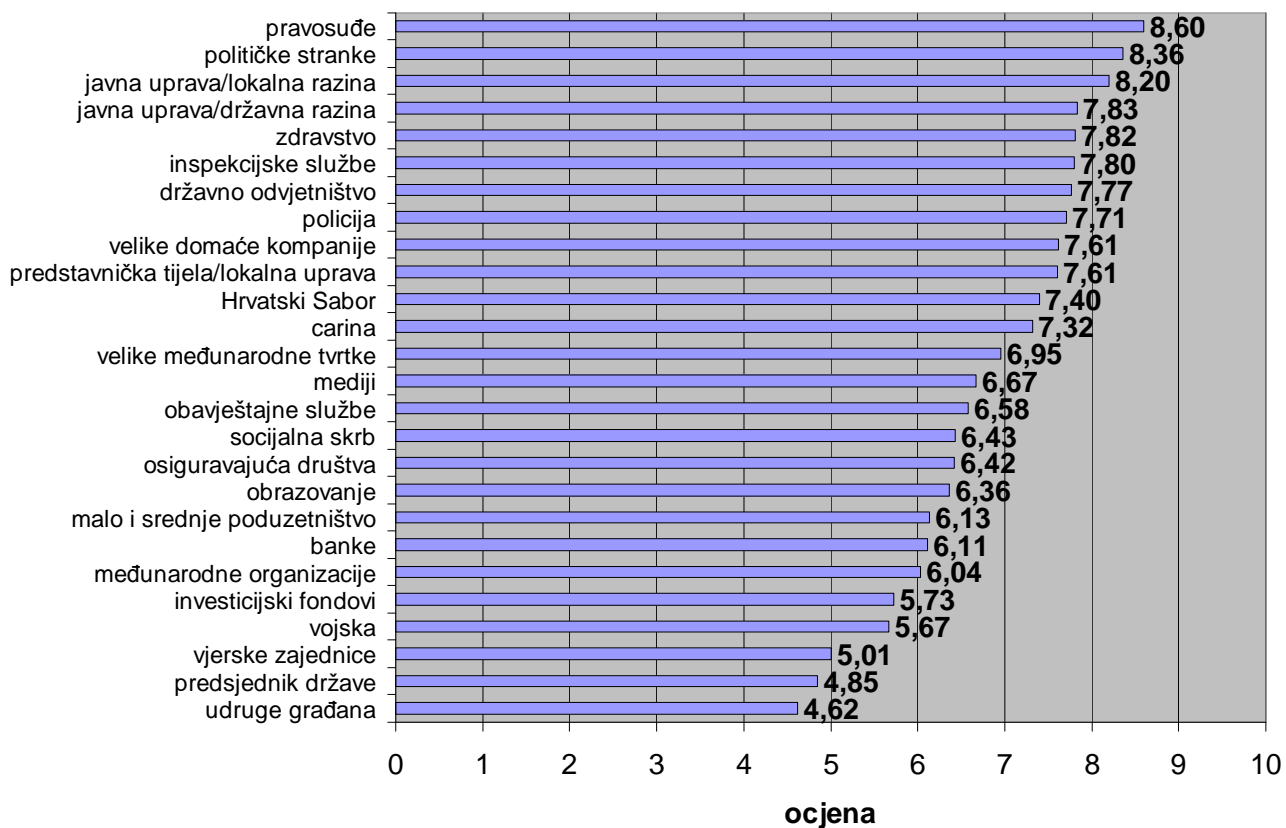
Indeks korumpiranosti - Regija V

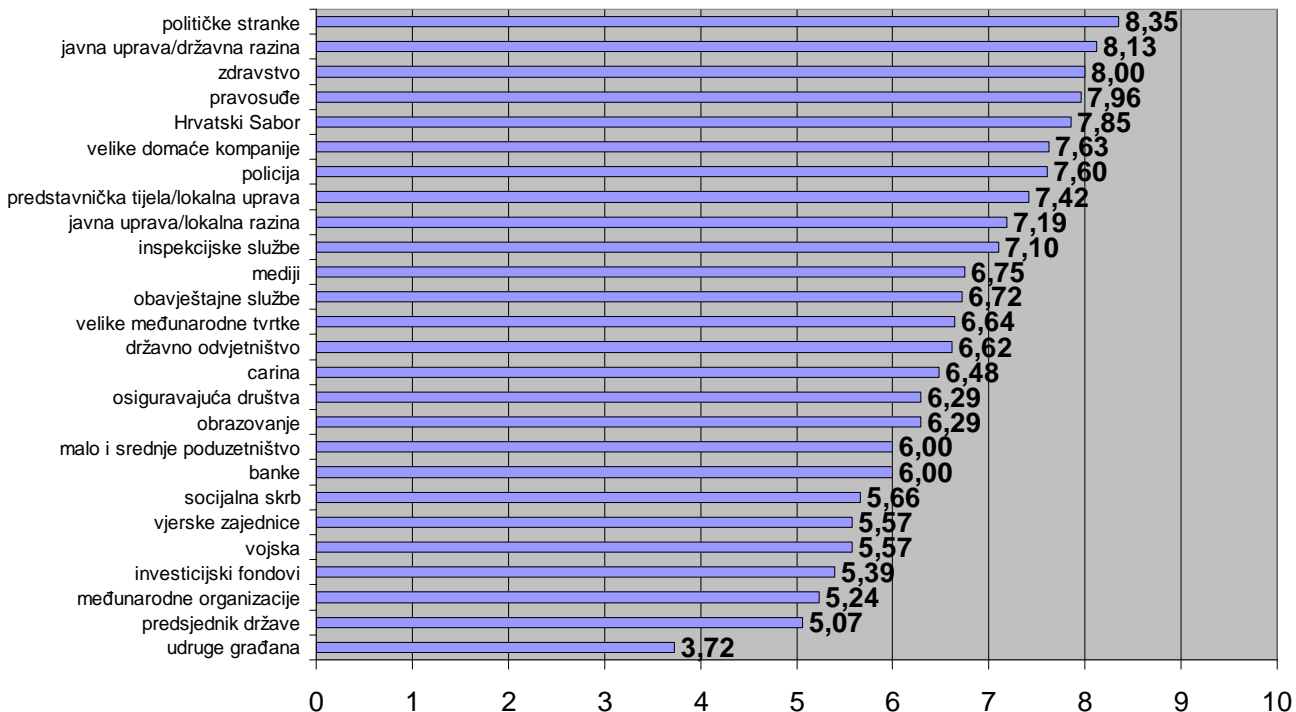
Indeks korumpiranosti - Regija V

Indeks korumpiranosti - Regija VI

Indeks korumpiranosti - Regija VII

Prema percepciji građana u Regiji I (Dalmacija) najkorumpiraniji su: 1. političke stranke, 2. pravosuđe, 3. zdravstvo, 4. javna uprava na lokalnoj razini (poglavarstva), te predstavnička tijela na lokalnoj razini (gradska vijeća); **Istovremeno, najmanje korumpirani su:** 1. predsjednik države, 2. udruge građana, 3. Investicijski fondovi, 4. obrazovanje, 5. Vojska. **Prosječni indeks: 6,37.**

Prema percepciji građana u Regiji II (Karlovac i Primorje) najkorumpiranije su: 1. političke stranke; 2. zdravstvo; 3. pravosuđe; 4. javna uprava/lokalna razina (poglavarstva); 5. javna uprava državna razina (Vlada RH). **Istovremeno, najmanje korumpirani su** 1. udruge građana; 2. predsjednik države; 3. vjerske zajednice; 4. vojska i 5. investicijski fondovi; **Prosječni indeks 6,64**

Prema mišljenju građana u Regiji III (Sjever Hrvatske), najkorumpiraniji su: 1. javna uprava/državna razina (Vlada RH); 2. zdravstvo; 3. pravosuđe; 4. Hrvatski Sabor; 5. političke stranke. **Istovremeno, najmanje korumpirani su** 1. udruge građana; 2. predsjednik države; 3. međunarodne organizacije; 4. investicijski fondovi i 5. vjerske zajednice. **Prosječni indeks 6,13**

Prema mišljenju građana u Regiji IV (Sisak i Posavina) najkorumpiraniji su: 1. javna uprava/lokalna razina (poglavarstva); 2. političke stranke; 3. javna uprava državna razina (Vlada RH), 4. pravosuđe; 5. zdravstvo. **Istovremeno najmanje korumpirani su:** 1. međunarodne organizacije; 2. udruge građana; 3. predsjednik države; 4. vjerske zajednice i 5. osiguravajuća društva. **Prosječni indeks 6,64**

Prema mišljenju građana u Regiji V (Slavonija) najkorumpiraniji su: 1. političke stranke; 2. zdravstvo; 3. pravosuđe; 4. Hrvatski sabor i 5. javna uprava državna razina (Vlada RH). **Istovremeno, najmanje korumpirani su:** 1. udruge građana, 2. vjerske zajednice, 3. predsjednik države, 4. međunarodne organizacije, 5. investicijski fondovi. **Prosječni indeks 6,95**

Prema percepciji građana u Regiji VI (Zagreb i Zagrebačka županija) najkorumpiraniji su: 1. pravosuđe, 2. političke stranke, 3. javna uprava/lokalna razina (poglavarstva), 4. javna uprava/državna razina (Vlada RH) te 5. zdravstvo. **Istovremeno, najmanje korumpirani su:** 1. udruge građana, 2. predsjednik države, 3. vjerske zajednice, 4. vojska, 5. investicijski fondovi. **Prosječni indeks 6,83**

Prema percepciji građana u Regiji VII, (Istra) najkorumpiraniji su: 1. političke stranke, 2. javna uprava/državna razina, 3. zdravstvo, 4. pravosuđe, 5. Hrvatski sabor. **Istovremeno, najmanje korumpirani su:** 1. udruge građana, 2. predsjednik države, 3. međunarodne organizacije, 4. investicijski fondovi, 5. vojska. **Prosječni indeks 6,44**

Prosječni index korupcije po regijama (od najvećeg prema najmanjem) je: 1. Regija V-Slavonija (6,95); 2. Regija VI-Zagreb (6,83); na trećem mjestu su Regija IV (Sisak) i Regija II (Karlovac) sa 6,64, na 5. mjestu je Regija VII (6,44), na 6. mjestu je Regija I-Dalmacija (6,37) i zadnja je Regija III-Sjever (6,13).

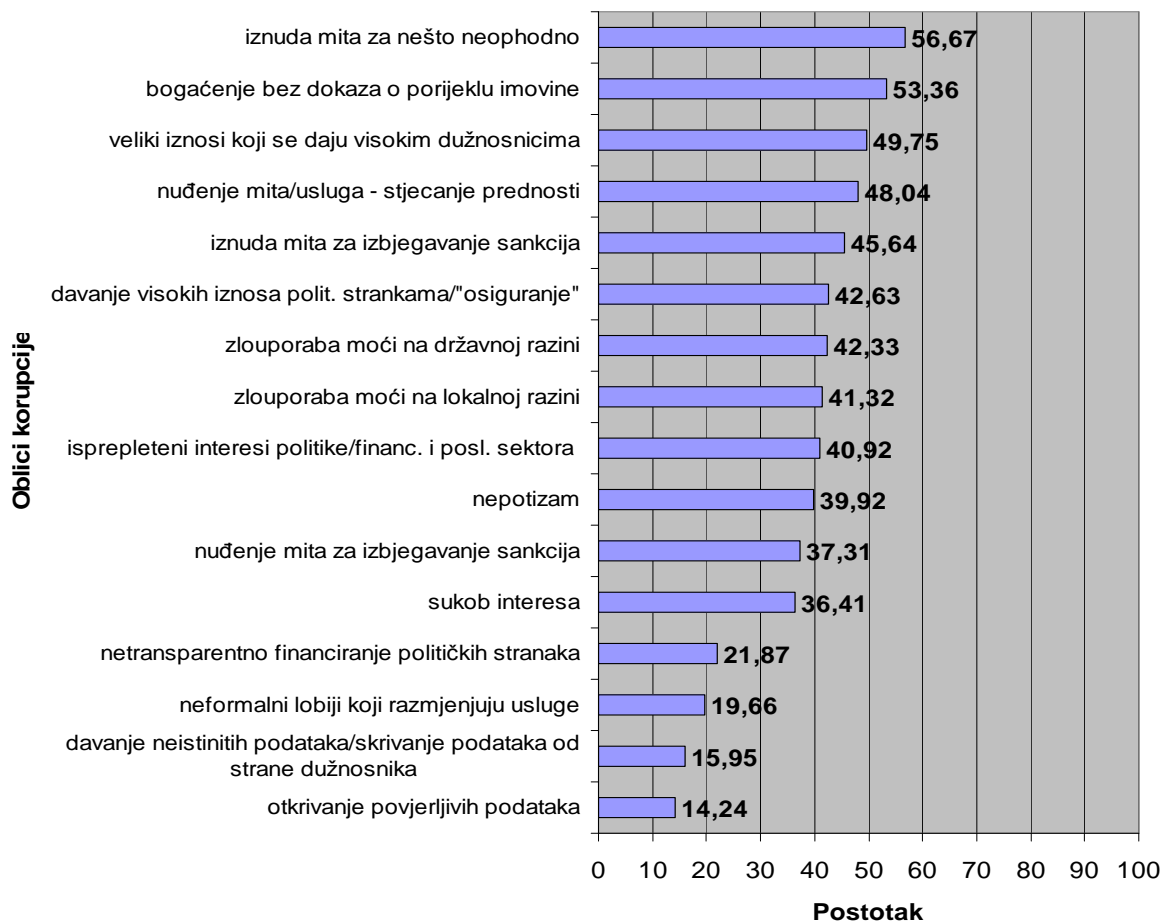
Prema percepciji korupcije po regijama: političke stranke, pravosuđe i zdravstvo su u svih 7 regija među 5 najkorumpiranijih tijela/institucija

Javna uprava na državnoj razini (Vlada RH) je u 6 regija među 5 najkorumpiranijih institucija

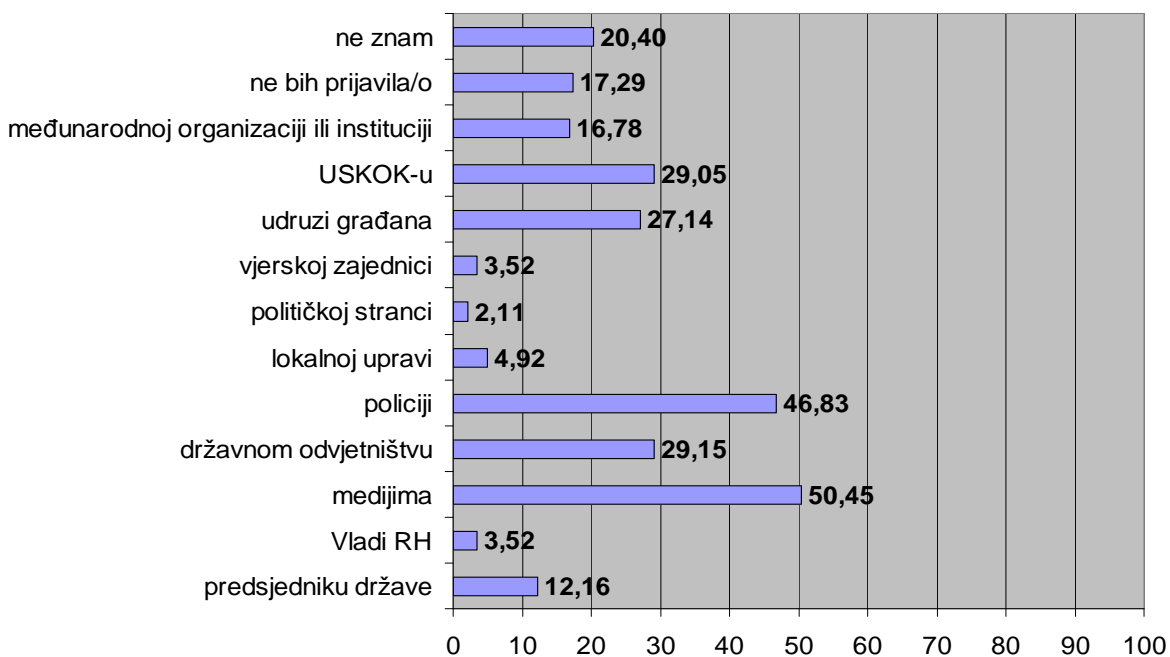
Javna uprava na lokalnoj razini je u 4 regije među 5 najkorumpiranijih institucija

Prema percepciji građana i građanki po regijama, najmanje korumpiranima smatraju: predsjednika republike i udruge građana u svih 7 regija, investicijske fondove u njih 6, vjerske zajednice u 5 regija te vojsku i međunarodne organizacije u 4 regije.

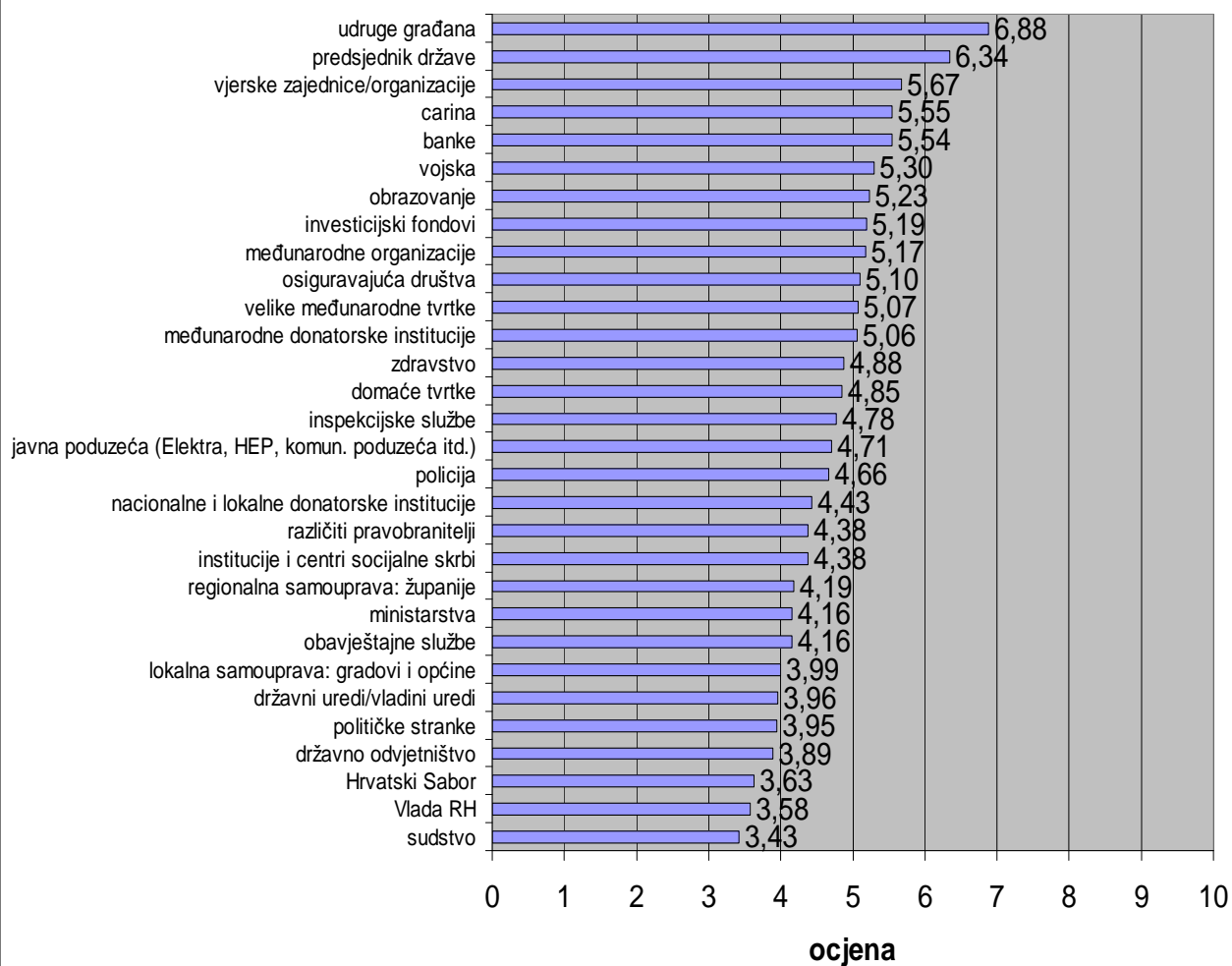
Najčešći oblici korupcije

Korupciju bih prijavio/la:

Zadovoljstvo radom institucija

Komunikacija s institucijama u 2006.

